

I

(Rättsakter vilkas publicering är obligatorisk)

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS BESLUT nr 466/2002/EG

av den 1 mars 2002

om ett åtgärdsprogram för gemenskapen för att främja icke-statliga organisationer som är aktiva främst inom miljöområdet

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR FATTAT DETTA BESLUT

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 175.1 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag ⁽¹⁾,

med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ⁽²⁾,

efter att ha hört Regionkommittén,

i enlighet med förfarandet i artikel 251 i fördraget ⁽³⁾, och

av följande skäl:

- (1) I fördraget föreskrivs att en miljöpolitik för gemenskapen skall utarbetas och genomföras och anges de mål och principer som bör vägleda den politiken.
- (2) Det åtgärdsprogram som inrättas genom rådets beslut 97/872/EG av den 16 december 1997 om ett åtgärdsprogram för gemenskapen för att främja icke-statliga organisationer som är aktiva främst inom miljöområdet ⁽⁴⁾ löper ut den 31 december 2001. Programmet har utvärderats av kommissionen och nuvarande och tidigare bidragstagare, varvid ett starkt stöd för att det bör förnyas eller omarbetas har framkommit.
- (3) I förslaget till det sjätte miljöhandlingsprogrammet slås det fast att allmänheten bör ges bättre möjligheter att medverka, och de föreslagna åtgärderna innefattar bland annat en omfattande och bred dialog med berörda parter i samband med beslut på miljöområdet. Det sjätte miljöhandlingsprogrammet förutsätter behovet av sådant stöd, inbegripet finansiering från gemenskapen, till icke-stat-

liga organisationer för att göra det möjligt för de icke-statliga organisationerna att delta i en sådan dialog.

- (4) Icke-statliga organisationer som är aktiva på miljöområdet har redan visat att de kan bidra till den miljöpolitik för gemenskapen som föreskrivs i artikel 174 i fördraget genom en aktiv medverkan i konkreta miljöskyddsåtgärder och i verksamhet för att öka den allmänna medvetenheten om behovet av att skydda miljön med en hållbar utveckling i åtanke. Även icke-statliga organisationer som är verksamma på djurskyddsområdet får delta i detta program, förutsatt att deras verksamhet tjänar till att uppnå miljöskyddsmål.
- (5) De icke-statliga organisationerna spelar en viktig roll när det gäller att samordna och kanalisera information och åsikter till kommissionen om nya och framväxande synsätt, t.ex. beträffande naturskydd och gränsöverskridande miljöproblem, som inte, eller endast delvis, kan hanteras på medlemsstatsnivå eller lägre nivå. De icke-statliga organisationerna har god förståelse för allmänhetens oro när det gäller miljön och kan därför driva dessa åsikter och förmedla dem till kommissionen.
- (6) De icke-statliga miljöorganisationerna deltar i expertgrupper och i gemenskapsinstitutionernas förberedande kommittéer och genomförandekommittéer, och ger ett viktigt bidrag till gemenskapens strategier, program och initiativ samt fungerar som motiv till andra aktörer inom miljöområdet, bland annat industri/näringsliv, fackföreningar och konsumentgrupper.
- (7) Icke-statliga organisationer med förmåga att främja ett utbyte av synsätt, problem och möjliga lösningar och att genomföra relevant verksamhet avseende miljöproblem med gemenskapsdimension som berör intressenter på nationell, regional och lokal nivå bör främjas. Därför består målgruppen endast av organisationer och nätverk som är aktiva på europeisk nivå.

⁽¹⁾ EGT C 270 E, 25.9.2001, s. 125.

⁽²⁾ Yttrandet avgivet den 18 oktober 2001 (ännu ej offentliggjort i EGT).

⁽³⁾ Europaparlamentets yttrande av den 23 oktober 2001 (ännu ej offentliggjort i EGT), rådets gemensamma ståndpunkt av den 6 december 2001 (ännu ej offentliggjord i EGT) och Europaparlamentets beslut av den 16 januari 2002 (ännu ej offentliggjort i EGT).

⁽⁴⁾ EGT L 354, 30.12.1997, s. 25.

- (8) Den geografiska utvidgningen av programmet är nödvändig för att ta med de icke-statliga organisationerna i kandidatländerna med tanke på hur viktiga de är för att bidra till att allmänheten accepterar miljölagstiftningen och för att stödja genomförandet av denna.
- (9) Mot bakgrund av de erfarenheter som erhålls under programmets tre första år bör en bedömning göras av dess genomförande, så att beslut kan fattas om dess fortsättning.
- (10) Budgetmyndigheten bör fatta beslut om de årliga anslagen under budgetförfarandet.
- (11) Genom detta beslut fastställs för hela den tid programmet pågår en finansieringsram som utgör den särskilda referensen för budgetmyndigheten under det årliga budgetförfarandet enligt punkt 33 i det interinstitutionella avtalet mellan Europaparlamentet, rådet och kommissionen av den 6 maj 1999 om budgetdisciplin och en förbättring av budgetförfarandet ⁽¹⁾.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

- Härmed inrättas ett åtgärdsprogram för gemenskapen för att främja icke-statliga organisationer som är aktiva främst på miljöområdet.
- Programmets allmänna mål skall vara att främja icke-statliga organisationer som är aktiva främst inom miljöskydds- och miljöförbättringsområdet på europeisk nivå. Deras verksamhet bör bidra, eller ha möjlighet att bidra, till att gemenskapens miljöpolitik och miljölagstiftning i Europas olika regioner utvecklas och genomförs.
- Programmet skall också främja de icke-statliga organisationernas systematiska medverkan på alla nivåer av beslutsprocessen när det gäller gemenskapens miljöpolitik, genom att säkerställa att de representeras på ett lämpligt sätt vid samrådsmöten med intressenterna och vid offentliga utfrågningar. Programmet skall också bidra till att stärka små regionala eller lokala sammanslutningar som arbetar med att tillämpa gemenskapens regelverk när det gäller miljö och hållbar utveckling i sina närområden.

Artikel 2

För att vara behörig att söka bidrag skall en icke-statlig organisation ha följande egenskaper samt uppfylla de kriterier som anges i bilagan:

- a) Den skall vara en oberoende och icke-vinstgivande juridisk person som är aktiv främst inom området för miljöskydd och miljöförbättring, ha ett miljömål som syftar till allmänhetens bästa och inrikta sig på hållbar utveckling.

- b) Den skall vara aktiv på europeisk nivå, antingen ensam eller i form av flera samordnade sammanslutningar, och dess struktur (medlemmar) och verksamhet skall omfatta minst tre europeiska länder. Det är dock även godtagbart att den omfattar endast två europeiska länder om det främsta målet för verksamheten är att stödja utvecklingen och genomförandet av gemenskapens miljöpolitik i enlighet med artikel 1.2 och 1.3.
- c) Dess verksamhet skall särskilt överensstämma med principerna i det sjätte miljöhandlingsprogrammet och med de prioriterade områden som anges i artikel 5.
- d) Den skall ha bildats i laga ordning och funnits i minst två år, och de årliga boksluten för de två föregående åren skall vara godkända av en auktoriserad revisor. Om det föreligger särskilda omständigheter får kommissionen bevilja ett undantag från dessa båda krav förutsatt att detta inte äventyrar skyddet av gemenskapens finansiella intressen.

Artikel 3

Programmet skall vara öppet för deltagande av europeiska icke-statliga organisationer som är etablerade i något av de följande geografiska områdena:

- a) Medlemsstaterna.
- b) De associerade länderna ⁽²⁾ i enlighet med bestämmelserna i respektive Europaavtal, tilläggsprotokollen till desamma och respektive associeringsråds beslut.
- c) Cypern, Malta eller Turkiet i enlighet med villkor och förfaranden som skall fastställas i samförstånd med de berörda länderna.
- d) De Balkanländer som ingår i stabiliserings- och associeringsprocessen för länderna i sydöstra Europa ⁽³⁾ i enlighet med villkor och förfaranden som skall fastställas i samförstånd med de berörda länderna.

Artikel 4

1. Kommissionen skall senast den 30 september varje år i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* offentliggöra en inbjudan att lämna förslag beträffande bidrag för följande kalenderår. Kommissionen skall dessutom använda andra lämpliga medel, bl.a. elektroniska medier, för att informera presumtiva bidragsmottagare om programmet.

2. Inbjudan att lämna förslag skall innehålla ett informationspaket samt uppgifter om kriterierna för behörighet, urval och tilldelning (bland annat uppgifter om det föreslagna viktningssystemet) samt ansöknings-, bedömnings- och godkännandeförfarandet.

⁽²⁾ Bulgarien, Tjeckien, Estland, Ungern, Lettland, Litauen, Polen, Rumänien, Slovakien och Slovenien.

⁽³⁾ F.d. jugoslaviska republiken Makedonien, Albanien, Förbundsrepubliken Jugoslavien, Bosnien och Herzegovina samt Kroatien.

⁽¹⁾ EGT C 172, 18.6.1999, s. 1.

3. Efter att ha bedömt förslagen skall kommissionen senast den 31 december varje år besluta vilka organisationer som skall ges stöd under det följande året, förutsatt att beslutet om att anta gemenskapens budget inte är försenat. Beslutet skall leda till ett avtal mellan kommissionen och bidragsmottagaren i vilket fastställs det maximala bidragsbeloppet, betalningssättet, kontroll- och övervakningsåtgärderna och de mål som skall uppnås med bidraget. Utbetalningar skall ske omedelbart.

Artikel 5

1. Stöd från programmet skall i synnerhet inriktas på de prioriterade områdena från det sjätte miljöhandlingsprogrammet, med tanke på hur viktig en hållbar utveckling och de europeiska medborgarnas hälsa och livskvalitet är. De har grupperats under följande fyra huvudrubriker:

- a) Bekämpning av klimatförändring.
- b) Natur och biologisk mångfald, skydd av en unik resurs.
- c) Hälsa och miljö.
- d) Säkerställande av en hållbar förvaltning av naturresurser och hållbar avfallshantering.

Det sjätte miljöhandlingsprogrammet kommer att ses över under programmets fjärde år och vid behov ändras och uppdateras med hänsyn till ny utveckling och information.

Utöver ovanstående områden skall miljöutbildning samt genomförande och tillämpning av gemenskapens miljölagstiftning också prioriteras.

2. Urvalet och tilldelningen skall göras i fyra steg, i enlighet med del A i bilagan.

Artikel 6

1. Bidraget får inte överstiga 70 % av den sökandes genomsnittliga årliga granskade bidragsberättigande utgifter under de föregående två åren när det gäller organisationer som är etablerade inom gemenskapen, och 80 % när det gäller organisationer som är etablerade i kandidatländerna och Balkanländerna, och inte heller överstiga 80 % av den sökandes bidragsberättigande utgifter för det innevarande året.

Beloppet skall fastställas årligen enligt ett fast viktningssystem i vilket man tar hänsyn till bedömningspoängen från den bedömning som avses i artikel 5.2 och som beskrivs i del A i bilagan och till de principer som anges i del C i bilagan.

2. Organisationer som erhåller bidrag enligt detta program får använda det för att täcka sina bidragsberättigande utgifter under bidragsåret på det sätt de anser lämpligt. Alla utgifter

under bidragsåret skall betraktas som bidragsberättigande, med undantag för sådana utgifter som anges i avsnitt 2 i del D i bilagan. Bidragsmottagarna får också betala ut medel till partner eller medlemsorganisationer i enlighet med regler som specificeras i det godkända arbetsprogrammet.

3. Bidragsbeloppet skall inte betraktas som slutligt fastställt förrän kommissionen har godkänt den granskade årsredovisningen, vilket säkerställer att gemenskapsmedel används i enlighet med de relevanta bestämmelserna i budgetförordningen av den 21 december 1977 för Europeiska gemenskapernas allmänna budget⁽¹⁾.

Om det totala gemenskapsbidraget, från detta och eventuella andra program, överstiger 80 % av bidragsmottagarens granskade bidragsberättigande utgifter under året skall slutbetalningen minskas med ett motsvarande belopp.

4. Om den granskade årsredovisningen för bidragsåret visar att bidragsmottagarens samlade intäkter, bortsett från intäkter som regelmässigt öronmärks för icke bidragsberättigande utgifter, överstiger de bidragsberättigande utgifterna skall vidare slutbetalningen minskas eller, om det är nödvändigt, motsvarande överstigande belopp återkrävas. Enligt artikel 256 i fördraget skall beslut om betalningsskyldighet vara verkställbara.

5. För att se till att bidragen till miljöorganisationerna används på ett effektivt sätt skall kommissionen vidta nödvändiga åtgärder för att kontrollera att de utvalda organisationerna fortsätter att uppfylla kraven under hela bidragsåret. Särskilt skall man införa en systematisk ordning för att övervaka bidragsmottagarnas resultat under bidragsåret samt utvärdering av resultaten i efterhand.

6. Kommissionen skall meddela sökande som fått avslag på sin ansökan varför den icke-statliga organisationen inte uppfyllt kraven och därvid ge tillräckliga förklaringar så att den kan fastställa vilka förändringar som skall göras innan en ny ansökan inlämnas.

Artikel 7

1. Detta program skall inledas den 1 januari 2002 och avslutas den 31 december 2006.

2. Det finansiella referensbeloppet för detta programs genomförande skall vara 32 miljoner euro för perioden 2002–2006.

3. De årliga anslagen skall godkännas av budgetmyndigheten inom ramen för budgetplanen.

Artikel 8

1. För att skydda gemenskapernas finansiella intressen mot bedrägeri och andra oegentligheter får kommissionen utföra kontroller och inspektioner på plats av verksamhet som finansieras enligt detta program i enlighet med rådets förordning (Euratom, EG) nr 2185/96⁽²⁾. Vid behov skall Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (OLAF) genomföra undersökningar på vilka Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1073/1999⁽³⁾ skall vara tillämplig.

⁽¹⁾ EGT L 356, 31.12.1977, s. 1. Förordningen senast ändrad genom förordning (EG) nr 762/2001 (EGT L 111, 20.4.2001, s. 1).

⁽²⁾ EGT L 292, 15.11.1996, s. 2.

⁽³⁾ EGT L 136, 31.5.1999, s. 1.

2. Organisationer som erhåller bidrag skall hålla alla verifieringar som gäller utgifter under bidragsåret, inklusive den granskade årsredovisningen, tillgängliga för kommissionen under en period av fem år efter den sista utbetalningen. Den organisation som erhåller bidrag skall i förekommande fall se till att verifieringar som finns hos deras partner eller medlemmar görs tillgängliga för kommissionen.

Artikel 9

1. Om de obligatoriska rapporterna visar att de förväntade resultaten inte har uppnåtts kan detta leda till att organisationen inte kan komma ifråga för bidrag inom programmet under det följande året. Om misslyckandet upprepas under två på varandra följande år skall organisationen inte komma ifråga för bidrag under den återstående programperioden.

2. Om en organisation blir föremål för ett betalningskrav från kommissionen på grund av avsiktliga oegentligheter, oegentligheter på grund av vårdslöshet eller bedrägeri skall den automatiskt ha förverkat sina möjligheter till bidrag under programmets återstående löptid.

3. Om kommissionen genom revisioner eller kontroller på plats upptäcker oegentligheter, dålig förvaltning eller bedrägeri i samband med bidrag skall en eller flera av nedanstående administrativa åtgärder och påföljder tillämpas, och det i förhållande till hur allvarligt fallet är (och med rätt att överklaga beslutet):

- a) Upphävande av bidraget.
- b) Böter motsvarande högst 50 % av betalningskravet.
- c) Utestängning från annan gemenskapsfinansiering under den återstående programperioden.
- d) Utestängning från den berörda dialogmekanismen inom kommissionen under den återstående programperioden.

Artikel 10

En förteckning över de organisationer vars verksamhet skall finansieras genom detta program skall, tillsammans med det

tilldelade beloppet, offentliggöras varje år i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

Artikel 11

Kommissionens skall senast den 30 april varje år avge en rapport till medlemsstaterna och Europaparlamentet om tilldelningen av bidrag för det aktuella året och resultatet av föregående års bidrag. Rapporten skall innehålla en redogörelse för hur kommissionen har valt ut bidragsmottagarna för det aktuella året. Kommissionen skall sammankalla de berörda parterna till ett möte för att diskutera rapporten senast den 30 juni varje år.

Senast den 31 december 2004 skall kommissionen lämna en rapport till Europaparlamentet och rådet om hur programmets mål har uppnåtts under de första tre åren och vid behov föreslå ändringar för att fortsätta eller inte fortsätta programmet. Rapporten skall bygga på rapporterna om bidragsmottagarnas resultat, och den skall särskilt bedöma hur effektivt de bidrar till att uppnå de mål som anges i artikel 1 och i bilagan.

Europaparlamentet och rådet skall i enlighet med fördraget besluta om programmets fortsättning för tiden efter den 1 januari 2007. Innan kommissionen lägger fram ett förslag om detta skall den låta utföra en extern utvärdering av programmets resultat.

Artikel 12

Detta beslut träder i kraft dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

Utfärdat i Bryssel den 1 mars 2002.

På Europaparlamentets vägnar

P. COX

Ordförande

På rådets vägnar

R. DE MIGUEL

Ordförande

BILAGA

A. DE FYRA STEGEN I URVALS- OCH TILLDELNINGSPROCESSEN

- 1) Utsortering av ansökningar som inte uppfyller de tekniska eller administrativa kraven för att söka finansiering enligt programmet. Ansökningar som inte är giltiga inom detta program är i synnerhet sådana ansökningar som är ofullständiga eller inte tillräckligt detaljerade, som inte har fyllts i enligt instruktionerna på ansökningsblanketten eller som har lämnats in efter den sista ansökningsdagen.
- 2) Utsortering av ansökningar som inte uppfyller de behörighetskriterier som anges i artiklarna 2 och 3.
- 3) Jämförande bedömning av de återstående giltiga ansökningarna enligt följande kriterier, vilka beskrivs närmare i del B.
 - a) I vilken utsträckning ansökningen, och mer specifikt det föreslagna arbetsprogrammet, uppfyller programmets mål enligt artikel 1 och prioriteringarna för programmet enligt artikel 5.
 - b) Förvaltningens och produktens kvalitet.
 - c) Verksamhetens bredd, inverkan och effektivitet.En jämförande bedömningspoäng kommer att ges till alla de sökande som går vidare.
- 4) Fastställande av de sökande som kan komma ifråga för bidrag genom att eliminera dem vars poäng ligger under en gräns som fastställs av kommissionen.

B. BEDÖMNINGSKRITERIER

De sökande som uppfyller de två första urvalsstegen enligt del A skall bedömas enligt följande kriterier:

1. I vilken omfattning ansökningen uppfyller programmets mål.

Följande kriterier skall bedömas beträffande den sökande, inklusive det av sökanden föreslagna arbetsprogrammet:

- a) I vilken omfattning sökandens verksamhet är politiskt relevant (i förhållande till det sjätte miljöhandlingsprogrammet, nya europeiska styrelseformer, hållbar utveckling, utvidgning, stabiliserings- och associeringsprocessen för länderna i sydöstra Europa, utvecklingen av Europa-Medelhavspartnerskapet, integration och jämlikhet).
- b) I vilken omfattning sökandens medverkan är relevant för och kan innebära påverkan av utvecklingen och genomförandet av gemenskapens miljöpolitik.
- c) I vilken omfattning sökanden har förmåga att förmedla allmänhetens åsikter från Europas olika regioner och att se till att dessa idéer och förslag används vid lösningen av miljöproblem.
- d) I vilken omfattning sökanden kan öka miljömedvetenheten och förbättra kunskapen både i allmänhet och i förhållande till gemenskapens miljöpolitik.
- e) I vilken omfattning sökanden har förmåga att bygga upp nätverk mellan medlemsstaterna och organisationer i kandidatländerna, uppmuntra samarbete med organisationer inom den offentliga och den privata sektorn och finna delfinansiering från yttre källor.

För varje kriterium skall en bedömning göras av i vilken utsträckning sökanden kan fullgöra de uppgifter för icke-statliga organisationer som anges som exempel i del D.

2. Förvaltningens och produktens kvalitet.

Bland annat följande punkter skall bedömas:

- a) Organisationens struktur, personalsituation och personalpolitik.
- b) Interna beslutsprocesser och relationer med medlemmarna, bland annat arrangemang för att säkerställa att medlemmarna deltar i policyutveckling och policyuttalanden.
- c) Strategi, målinriktning och planeringsrutiner.
- d) Administration, budgetkontroll och ekonomisk förvaltning.
- e) Rapporteringsrutiner (interna och externa).
- f) Självbedömning, kvalitetskontroll och feedback beträffande erfarenhet (inläring).
- g) Teknisk och vetenskaplig kompetens.

3. Bredd, inverkan och effektivitet.

Bland annat följande punkter skall bedömas:

- a) Organisationens och dess verksamhets allmänna synlighet.
- b) Externa förbindelser och inverkan (vad avser andra aktörer på miljöområdet, t.ex. lokala och regionala myndigheter, näringsliv och industri, konsumentgrupper, fackföreningar, andra icke-statliga organisationer och allmänheten).

C. FASTSTÄLLANDE AV BIDRAGSBELOPPETS STORLEK

Bidraget fastställs på grundval av sökandens beräknade totala bidragsberättigande utgifter under bidragsåret, med uttrycklig hänsyn till de genomsnittliga granskade utgifterna under de föregående två åren, i enlighet med följande principer:

1. Om alla andra parametrar är likvärdiga kommer bidragsbeloppet till organisationer som har relevant verksamhet i större omfattning (mätt genom det genomsnittliga värdet av de två föregående årens granskade årliga utgifter och de beräknade totala bidragsberättigande utgifterna under bidragsåret) normalt att vara högre än bidragsbeloppet till organisationer som har relevant verksamhet i mindre omfattning. Fördelningen kommer emellertid att göras på icke-linjär basis och bidragsmottagare som har relevant verksamhet i mindre omfattning kommer därför att få ett relativt sett högre bidrag.
2. Om alla andra parametrar är likvärdiga kommer organisationer med högre bedömningspoäng att tilldelas större belopp än sökanden med lägre poäng.
3. Om en organisation har ansökt om ett bestämt belopp får bidraget under inga omständigheter vara högre än detta belopp.

D. BIDRAGSBERÄTTIGANDE UTGIFTER

- 1) Alla utgifter som bidragsmottagaren har under bidragsåret skall betraktas som bidragsberättigande, med undantag för de utgifter som anges i avsnitt 2 nedan. Bidragsberättigade utgifter kan vara hänförliga till några av följande illustrativa exempel på verksamheter:
 - a) Samordning och förmedling till kommissionen av information och synpunkter, grundade på allmänhetens farhågor och åsikter, när det gäller nya eller framväxande synsätt, som inte kan hanteras eller inte blir hanterade på medlemsstatsnivå eller på lämplig nivå.
 - b) Förberedande arbete och forskning som krävs för att delta i expertgrupper, i gemenskapsinstitutionernas förberedande kommittéer och genomförandekommittéer, och som ger ett viktigt bidrag till gemenskapens strategier, program och initiativ samt fungerar som motvikt till andra aktörer inom miljöområdet, bland annat industri/näringsliv, fackföreningar och konsumentgrupper.
 - c) Främjande av utbyte av åsikter och av diskussioner om problem och möjliga lösningar beträffande miljöproblem med gemenskapsdimension som berör intressenter på nationell, regional och lokal nivå. Detta kan även inbegripa överföring av kunskap och säkerställande av samverkan genom nätverk.
 - d) Bidrag till ökad miljömedvetenhet och förbättrade kunskaper både när det gäller miljön i allmänhet och när det gäller gemenskapens miljöpolitik.
 - e) Kompetensuppbyggnad, i synnerhet för att öka deltagandet av små icke-statliga organisationer, nya nätverk av icke-statliga organisationer och icke-statliga organisationer i kandidatländerna och Balkanländerna på europeisk nivå.
 - 2) Betalningar som gjorts av bidragsmottagaren och kontrakt som ingåtts med tredje part, vilka innefattar nedanstående element, kommer att anses som icke bidragsberättigande:
 - a) Representationskostnader och onödiga eller mindre välbetänkta utgifter.
 - b) Utgifter som ligger klart utanför bidragsmottagarens godkända arbetsprogram för bidragsåret.
 - c) Skuldåterbetalningar, förfallna räntor och överförda underskott.
 - d) Kostnader i samband med det använda kapitalet, investeringar eller reserver som avsatts för att ingå i bidragsmottagarens tillgångar.
 - e) Bidrag in natura.
 - f) Privata utgifter.
 - g) Kriminell/illegal verksamhet.
-